

Sygnatura akt XI C 1219/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 27 marca 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XI Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Małecka

Protokolant: Agnieszka Łuciów

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko R. M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego R. M. na rzecz powoda M. B. kwotę 5.000,00 zł (pięć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 6 maja 2013 r. do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.345,32 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XI C 1219/13

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 1 sierpnia 2013 r. powód M. B. domagał się zasądzenia od pozwanego R. M. kwoty 29.400 zł tytułem kar umownych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 6 maja 2013 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód M. B. wskazał, że w dniu 24 października 2012 r. zawarł z pozwanym R. M., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) umowę o wykonanie prac wykończeniowych w nieruchomości położonej w S., przy ul. (...), pomieszczenie 112 – oranżeria. Termin wykonania umowy określono na 30 dni od dnia wpłaty na rzecz wykonawcy zaliczki w kwocie 5.284,55 zł, która nastąpiła w dniu podpisania powyższej umowy. Powód podkreślił, że mając na celu zapewnienie terminowości wykonywanych prac w przedmiotowej umowie zastrzeżono kary umowne za opóźnienie w wysokości 100 zł za każdy dzień oraz karę umowną w wysokości 5.000 zł za niewykonanie umowy w całości lub w części. Jak podał powód zakres prac określony został w § 1 umowy i obejmował: obłożenie konstrukcji drewnianej (słupy, krokwie, zastrzały) drewnem meranti, obłożenie szpalet okiennych i szpalety drzwiowej drewnem meranti (kolor afromozja) oraz wykonanie i montaż listwy przyposadzkowej. W uzasadnieniu powód M. B. podkreślił, że wykonawca wykonał tylko część prac oraz pokwitował odbiór dalszej kwoty 5.300 zł, oświadczając, że wraz z wypłaconą zaliczką suma ta wyczerpuje wszelkie roszczenia wykonawcy względem zamawiającego. Następnie powód podniósł, że pozwany nie wykonał wszystkich prac tj. nie obłożył z góry drewnem meranti sześciu zastrzałów, w związku z czym wezwał go do wykonania niniejszych prac, których realizację pozwany uzależnił od zapłaty kwoty 2.700 zł. Powód podał ponadto, że kwota prac składających się na wykonanie zastępcze wynosi ok. 4.000 zł. Wskazał, że odsetki ustawowe liczone od dnia 6 maja 2013 r. uzasadnia termin do zapłaty przez pozwanego kary umownej, który upłynął bezskutecznie dnia 5 maja 2013 r.

W odpowiedzi na pozew z dnia 15 października 2013 r. pozwany R. M. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że powództwo jest w całości bezzasadne. Podkreślił, że zapis zawarty w umowie, a dotyczący kar umownych z tytułu nieterminowego wykonania umowy dotyczy wykonania całego dzieła, a nie ujawnienia się później jego wad. Podniósł, że terminowo wykonał, a następnie oddał dzieło, w następstwie czego została mu wypłacona pozostała część wynagrodzenia w kwocie 5.300 zł. W odniesieniu do żądania kary umownej z tytułu braku wykonania przez pozwanego przedmiotu umowy, pozwany podniósł, że powodowi nie służyło prawo do jej naliczenia, gdyż wykonał on dzieło w całości, bez wad i została mu wypłacona pozostała część wynagrodzenia. Z ostrożności procesowej pozwany wskazał, że powód utracił uprawnienia z tytułu rękojmi albowiem nie dochował aktu staranności i nie zawiadomił pozwanego o wadzie. Ponadto pozwany podkreślił, że powód nie wykazał szkody w postaci konieczności poniesienia kosztów wykonania zastępczego. Wskazał również, że oświadczenie w którym uznał, że zapłata kwoty 5.300 zł zaspokaja wszelkie roszczenia pozwanego wobec powoda wynikające z umowy z dnia 24 października 2012 r. podpisane zostało pod wpływem błędu.

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska, nie widząc możliwości ugodowego załatwienia sprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 października 2012 r. M. B. jako zamawiający zawarł z R. M., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) z siedzibą we W. jako wykonawcą umowę o wykonanie prac wykończeniowych w pomieszczeniu oznaczonym numerem 112, w domu jednorodzinnym położonym w S., przy ul. (...). Umowa była negocjowana przez strony przez cały październik 2012 r.

/okoliczność bezsporna, ponadto

1. dowód: umowa z dnia 24 października 2012 r., k. 10-11;
2. przesłuchanie pozwanego R. M., protokół rozprawy z dnia 20.03.2014 r.: 00:57:25-00:57:36/.

W oranżerii znajdują się 4 słupy (na wysokość dwóch kondygnacji), 3 krokwie (o długości 5-6 metrów) i 6 zastrzałów oraz 14-16 okien, a także 3 pary drzwi (1 para pojedynczych drzwi i 2 pary drzwi podwójnych).

/dowód: przesłuchanie pozwanego R. M., protokół rozprawy z dnia 20.03.2014 r.: 01:31:33-01:32:31/.

Przedmiot umowy z dnia 24 października 2012 r., określony Zgodnie z § 4 ust. 1 przedmiotowej umowy rozpoczęcie robót miało nastąpić dnia 24 października 2012 r., a zakończenie w terminie 30 dni od wpłacenia zaliczki określonej w § 5 ust. 2 umowy (w wysokości 6.500 zł brutto tj. kwoty 5.284,55 zł powiększonej o należny podatek VAT – kwotę 1.215,44 zł). Natomiast w przypadku opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy w stosunku do powyższego terminu zamawiający był uprawniony do naliczenia kary umownej w wysokości 100 zł za każdy dzień opóźnienia (§ 4 ust. 2).

Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły w § 5 ust. 1 na kwotę 14.500 zł brutto (11.788,61 zł wraz z podatkiem VAT w kwocie 2.711,84 zł). W § 5 ust. 3 określiły, że jego zapłata nastąpi w terminie 14 dni od otrzymania przez zamawiającego faktury VAT wystawionej na podstawie bezusterkowego protokołu odbioru końcowego. O gotowości przekazanie przedmiotu umowy wykonawca miał zawiadomić zamawiającego za pośrednictwem poczty elektronicznej na trzy dni robocze przed planowanym przekazaniem przedmiotu umowy. Zamawiający mógł odmówić dokonania odbioru do czasu usunięcia wszelkich usterek. W wypadku braku usunięcia usterek bez zbędnej zwłoki, zamawiający może zlecić osobie trzeciej usunięcie usterek na koszt i ryzyko wykonawcy. Ponadto na podstawie § 7 umowy zamawiający był uprawniony do żądania od wykonawcy zapłaty kary umownej w wysokości 5.000 zł, a także do żądania zapłaty podwójnej kwoty zadatku z § 5 ust. 2 umowy, w każdym przypadku braku wykonania przez wykonawcę przedmiotu umowy lub jego części, czy też odstąpienia przez zamawiającego od

umowy w całości lub w jakiegokolwiek części z przyczyn za które odpowiedzialność ponosi wykonawca. W myśl § 8 ust. 3 umowy, w przypadku, gdy kary umowne nie pokryją poniesionej szkody, strony mają prawo do dochodzenia roszczenia uzupełniającego. Strony zgodnie ustaliły, że kary umowne mogą być również dochodzone łącznie.

/dowód: umowa z dnia 24 października 2012 r. – k. 10-11/.

Dzień po zawarciu umowy M. B. wypłacił R. M. kwotę zaliczki w wysokości 6.500 zł. Wykonawca przystąpił do prac dwa dni po zawarciu umowy. Zasadnicze prace odbywały się w warsztacie pozwanego. Następnie nastąpił montaż wykonanych elementów w oranżerii znajdujących się w nieruchomości położonej w S., przy ul. (...).

/dowód: 1. przesłuchanie powoda M. B. – protokół rozprawy z dnia 20.03.2014 r.: 00:34:08-00:34:25, 00:34:46-00:34:55, 00:35:15-00:35:35;

2. przesłuchanie pozwanego R. M., protokół rozprawy z dnia 20.03.2014 r.: 01:03:37-01:03:38./

R. M. wykonywał prace objęte przedmiotem umowy przez okres około 3 tygodni i o ich zakończeniu poinformował M. B.. Następnie zdemontował rusztowania. Dnia 12 grudnia 2012 r. R. M. wystawił fakturę VAT nr (...), na kwotę 14.499,24 zł, wskazując jako odbiorcę powoda M. B.. Dnia 20 grudnia 2012 r., powód wypłacił pozwanemu wynagrodzenie w kwocie 5.300 zł. Zostało ono odebrane przez pozwanego osobiście. Jednocześnie pozwany R. M. oświadczył na piśmie, iż zapłata powyższej kwoty zaspokaja wszelkie jego roszczenia jako wykonawcy względem zamawiającego wynikające z przedmiotowej umowy. Oświadczenie to zostało sporządzone przez asystentkę M. B., po zaakceptowaniu jego treści przez powoda. W sumie z tytułu realizacji umowy z dnia 24 października 2012 r. powód wypłacił pozwanemu łącznie kwotę 11.800 zł.

/dowód: 1. faktura VAT nr (...) – k. 40,

2. rejestr zakupów VAT – k. 42-420, ;

3. pokwitowanie z dnia 20.12.2012 r. – k. 110;

4. przesłuchanie powoda M. B. – protokół rozprawy z dnia 20.03.2014 r.: 00:16:51-00:17:16, 00:39:04-00:39:31, 00:49:36-00:49:58;

5. przesłuchanie pozwanego R. M. – protokół rozprawy z dnia 20.03.2014 r.: 01:03:20-01:03:28, 01:12:05./

Po upływie tygodnia od wypłacenia R. M. wynagrodzenia powód dostrzegł, iż w oranżerii nie obłożono drewnem merantii sześciu skośnych zastrzałów z jednej z czterech stron – z góry. Powyższy brak jest dostrzegalny wyłącznie z saloniku nad oranżerią. W związku z tym, pismem z dnia 23 kwietnia 2013 r. R. M. został wezwany przez pełnomocnika M. B. do wykonania uzupełnienia obłożenia zastrzałów w terminie do dnia 5 maja 2013 r., wskazując, iż w braku realizacji powód wystąpi na drogę postępowania sądowego. W odpowiedzi pozwany wskazał, że wykona przedmiotowe prace w terminie dwóch tygodni od daty wpływu na jego konto brakującej kwoty 2.700 zł dotyczącej faktury VAT (...). Mimo skierowanego do pozwanego wezwania, pozwany nie wykonał powyższego.

/dowód: 1. zeznanie świadka K. B., protokół rozprawy z dnia 16.01.2014 r.: 00:29: 95-00:30:11,

2. dokumentacja fotograficzna – k. 28-29,

3. wezwanie z dnia 23.04.2013 r. – k. 23,

4. pismo R. M. z dnia 30.04.2013 r. – k. 24,

5. przesłuchanie pozwanego R. M., protokół rozprawy z dnia 20.03.2014 r.: 01:07:46-00:07:47,

6. przesłuchanie powoda M. B., protokół rozprawy z dnia 20.03.2014 r.: 00:18:00-00:18:23./

W celu wykonania prac polegających na przykryciu skośnych zastrzałów z góry M. B. skontaktował się z W. S., który na zlecenie powoda wykonał wycenę powyższych prac. Ich koszty określił na kwotę 2.700 zł netto (bez uwzględnienia ceny drewna, która wynosiła wtedy ok. 3.000-4.000 zł za 1 m³). Wycenę sporządzono przy uwzględnieniu rodzaju materiału, kosztu rusztowania, kosztu przeprowadzania badań potrzebnych do pracy na wysokości, konieczności montażu, przewiezienia, roboczogodziny na przygotowanie materiału, montażu na miejscu oraz lakierowania. W celu zakrycia zastrzałów potrzebny był mniej niż 1 m³ drewna.

/dowód: 1. mail z dnia 14.06.2013 r. – k. 15,

2. zeznanie świadka W. S., protokół rozprawy z dnia 16.01.2014 r.: 00:56:21-00:56:21, 00:59:33-01:01:47, 01:02:17-01:03:00, 00:06:42-00:06:46./

Powód M. B., będący prezesem firmy (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. i pozwany R. M. współpracują ze sobą od kilku lat. W toku dotychczasowej współpracy realizacja prac powierzana była pozwanemu przez powoda na podstawie zawieranych umów pisemnych, a niekiedy prace zlecano pozwanemu ustnie. Po wykonaniu poszczególnych umów pozwany zanosił wystawiane faktury do sekretariatu spółki, a płatność następowała przelewem albo pozwany osobiście odbierał pieniądze. Przynoszone przez pozwanego faktury VAT, wystawiane na M. B. nie zawsze były kwitowane przez pracowników firmy (...) sp. z o.o. z siedzibą we W.. Złożenie faktury VAT nr (...) nie zostało w ten sposób pokwitowane. Nie zawsze pozwany wystawiał faktury VAT za realizowane prace.

/dowód: 1. zeznanie świadka K. B., protokół rozprawy z dnia 16.01.2014 r.: 00:28:14-00:28:20, 00:28:42-00:28:49, 00:31:35-00:31:37, 00:36:28-00:36:40, 00:37:01-00:37:05,

2. przesłuchanie powoda M. B., protokół rozprawy z dnia 20.03.2014 r.: 00:22:38-00:22:56, 00:45:28-00:45:16,

3. przesłuchanie pozwanego R. M., protokół rozprawy z dnia 20.03.2014 r.: 01:00:07-01:02:03./

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Podstawą żądania powoda w niniejszej sprawie była łącząca strony umowa o wykonanie prac wykończeniowych w pomieszczeniu oznaczonym numerem 112, w domu jednorodzinnym położonym w S., przy ul. (...). E. negotii przedmiotowej umowy pozwalają zaklasyfikować ją jako umowę o dzieło, w której zgodnie z art. 627 k.c., przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

W niniejszej sprawie bezsporna była okoliczność, iż przedmiotowa umowa nie została należycie wykonana, a także fakt, zgodnie z którym mimo wezwania do wykonania prac, pozwany ich nie zrealizował. Przedmiotem sporu pozostała natomiast okoliczność czy z tytułu nienależytego wykonania umowy powodowi należą się kary umowne zastrzeżone w umowie z dnia 24 października 2012 r., a jeśli tak, to na jakiej podstawie i w jakiej wysokości. W związku z tym, że pozwem objęte było wyłącznie żądanie powoda zasądzenia kwoty 29.400 zł tytułem zapłaty kar umownych, Sąd orzekł w tym zakresie, nie obejmując zakresem rozpoznania i rozstrzygnięcia ewentualnych rozliczeń między stronami wynikających z naliczania podatku VAT czy też kwestii zastępczego wykonania. Zgodnie z treścią art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Wskazać należy, że żądanie powoda i uzasadniające je okoliczności faktyczne wyrażone w pozwie nie uległy żadnej modyfikacji w trakcie toczącego się postępowania.

Wobec powyższego przedmiotem rozpoznania i rozstrzygnięcia sądu była wyłącznie kwestia zasadności naliczania kar umownych, a następnie ich wysokość, w oparciu o postanowienia przewidziane w przedmiotowej umowie.

Zgodnie z treścią art. 483 § 1 k.c. w umowie można zastrzec, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy. Kara umowna stanowi

dotatkowe zastrzeżenie umowne i może być również przewidziana osobno, w innej wysokości dla każdego przejawu nieprawidłowego wykonania zobowiązania. Przy określaniu kary umownej wymagane jest precyzyjne wskazanie tytułu do jej naliczania oraz podanie jej wysokości. W ramach swobody umów strony mogą kształtować karę umowną, nadając jej różny kształt. Jednakże dla realizacji przysługującego wierzycielowi roszczenia o zapłatę kary umownej musi on wykazać istnienie i treść zobowiązania łączącego go z dłużnikiem, a także fakt niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (wyrok SN z dnia 27 czerwca 2000 r., I CKN 791/98, LEX nr 50891; wyrok SN z dnia 7 lipca 2005 r., V CK 869/04, LEX nr 150649; wyrok SN z dnia 9 lutego 2005 r., II CK 420/04, LEX nr 301769).

W umowie z dnia 24 października 2012 r. strony przewidziały dwie podstawy naliczania kary umownej oraz wskazały zachodzące między nimi relacje. Pierwsza z podstaw, ustanowiona w § 4 ust. 2 umowy, wskazuje, iż w przypadku opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy w stosunku do umówionego terminu zamawiający jest uprawniony do naliczenia kary umownej w wysokości 100 zł za każdy dzień opóźnienia. Drugą podstawą naliczenia kar umownych jest § 7 umowy, w myśl którego zamawiający jest uprawniony do żądania od wykonawcy zapłaty kary umownej w wysokości 5.000 zł, a ponadto do żądania zapłaty podwójnej kwoty zadatku w każdym przypadku braku wykonania przez wykonawcę przedmiotu umowy lub jego części, odstąpienia przez zamawiającego od umowy w całości lub w jakiegokolwiek części z przyczyn za które odpowiedzialność ponosi wykonawca. Z przytoczonych postanowień umownych wynika, że w umowie strony wyraźnie rozróżniły terminowość wykonania dzieła (kara umowna przewidziana w § 4 ust. 2) od samego niewykonania dzieła w całości lub w części (§ 7)- a więc wykonanie w terminie oraz niewadliwego sposobu jego wykonania. Jednocześnie strony określiły, że w przypadku, gdy kary umowne nie pokryją poniesionej szkody, strony mają prawo do dochodzenia roszczenia uzupełniającego (kara umowna zaliczana). Ponadto w § 8 ust. 3 uzgodniły, że kary umowne mogą być również dochodzone łącznie.

W ocenie sądu w niniejszej sprawie brak jest podstaw do naliczania kary umownej z obu powołanych powyżej tytułów, gdyż wyłącznie przesłanki jednej z nich to jest kary umownej przewidzianej w przypadku braku wykonania przez wykonawcę przedmiotu umowy lub jego części, zostały wykazane w toku postępowania.

Powód domagał się zasądzenia od pozwanego, na podstawie § 4 ust. 2 umowy, kwoty 24.400 zł z tytułu opóźnienia w wykonaniu dzieła: za 244 dni opóźnienia, po 100 zł dziennie. Podkreślić należy, że powód podnosił w toku postępowania, że pozwany wykonał przedmiotową umowę w okresie 1,5-2 miesięcy, natomiast strony ustaliły w umowie termin 30 dniowy na wykonanie powyższego (§ 4 ust. 1 umowy). Pozwany podniósł natomiast, że zrealizował umowę w terminie 3 tygodni.

W pierwszej kolejności sąd uznał, że nie obłożenie przez wykonawcę (pozwanego) 6 zastrzałów drewnem meranti z jednej z czterech stron nie może być podstawą do przyjęcia, iż R. M. nie wykonał dzieła, co uzasadniać by mogło zastosowanie postanowienia § 4 umowy z dnia 24 października 2012 r.; powód natomiast również nie wykazał, by wykonane przez pozwanego prace (zakończone zdemontowaniem rusztowań, po czym nastąpiła wypłata wynagrodzenia) zostały zrealizowane po upływie zakreślonego w umowie (...) -dniowego terminu (§ 4 ust. 1 umowy).

W ocenie sądu powód, na którym spoczywał ciężar dowodu, nie wykazał, by pozwany nie dotrzymał terminu wskazanego w umowie i tym samym by pozostawał w opóźnieniu. Jednocześnie brak jest podstaw do domniemania opóźnienia się w wykonaniu umowy. Sąd uznał, iż powód nie udźwignął ciężaru udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. Podkreślić przy tym trzeba, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (por. wyrok SN z dnia 22.11.2001 r., sygn. I PKN 660/00, Wokanda 2002/7-8/44). Zgodnie z art. 232 k.p.c. obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim strony, a w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten, kto powołuje się na przysługujące mu prawo, występując z żądaniem obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądania.

Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontrydiktoryjności sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających

na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17.12.1996 r., sygn. I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem, a nie obowiązkiem sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Zatem w niniejszej sprawie ciężar wykazania okoliczności nieterminowego wykonania umowy spoczywał na powodzie, który jednak w toku postępowania nie uczynił zadość temu obowiązkowi. Konsekwencją zasady kontradiktoryjności w procesie cywilnym jest również to, że strony jako wyłączni dysponenty toczącego się postępowania ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Sąd miał na uwadze, że już w dniu 20 grudnia 2012 r. powód zlecił wypłacenie pozwanemu kwoty odpowiadającej (w ocenie powoda) reszcie należnego pozwanemu wynagrodzenia, a jednocześnie w toku przesłuchania na rozprawie w dniu 20 marca 2014 r. powód podał, że wypłata wynagrodzenia nastąpiła już po zakończeniu prac i rozebraniu rusztowań. Powód nie określił dokładnej daty zakończenia przez pozwanego prac, toteż brak jest podstaw do przyjęcia, że ich zakończenie nastąpiło po umówionym terminie (zwłaszcza że pozwany zaprzeczył opóźnieniu).

Ponadto wskazać należy, że choć odbiór dzieła w niniejszej sprawie nie był odbiorem formalnym, to jednak faktycznie nastąpił, stanowiąc tym samym rzeczywiste wydanie dzieła przez wykonawcę. Podkreśla się, że odebranie dzieła wymaga od zamawiającego złożenia, nawet w sposób dorozumiany, co najmniej oświadczenia wiedzy (K. Zagrobelny w: E. Gniewek (red.) Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2011, s. 1131), a z chwilą odbioru dzieła na zamawiającego przechodzi obowiązek zapłaty przysługującego przyjmującemu zamówienie wynagrodzenia. Wskazuje się, że przez wykonanie - oddanie dzieła (odpowiednio robót budowlanych) rozumieć należy taką sytuację, gdy roboty zostały wykonane zgodnie z zakresem przedmiotowym umowy, na co nie ma wpływu ewentualne posiadanie przez dzieło lub wykonane roboty budowlane, nieistotnych wad, usterek i niedoróbek (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 października 2012 r. I ACa 1046/12, LEX nr 1289586).

W przedmiotowej sprawie wykonawca poinformował zamawiającego, że dzieło zostało wykonane. W następstwie tego, w bliskim związku czasowym, wykonawca (tj. powód) wypłacił pozwanemu wynagrodzenie, nie dokonując dokładnego sprawdzenia rezultatu – wykonanego dzieła. Sam odbiór dzieła nastąpił w terminie, a dopiero później, już po dokonaniu rzeczywistego odbioru, stwierdzone zostały przez powoda wadliwości w postaci braku obłożenia sześciu zastrzałów drewnem merantii z jednej strony. Dla rozpoznania sprawy nie jest natomiast istotna przyczyna, dla której pozwany nie obłożył zastrzałów z wszystkich stron, ograniczając się wyłącznie do trzech.

Mając na uwadze zakres zleconego dzieła określony w § 1 umowy ocenić należy, że nieobłożenie 6 krótszych elementów konstrukcyjnych drewnem z jednej strony nie może być równoznaczne z przyjęciem, że pozwany nie wykonał umówionego dzieła w określonym terminie, co stanowiło przesłankę obciążenia go karą umowną. Przedmiotowa umowa z dnia 24 października 2012 r. określała następujący zakres prac: obłożenie drewnem merantii konstrukcji drewnianej, na którą składały się: 4 słupy (na wysokość dwóch kondygnacji), 3 krokwie (o długości 5-6 m) i 6 zastrzałów, obłożenie szpalet okiennych w 14-16 oknach merantii bejcowanym na kolor istniejącej stolarki okiennej, obłożenie szpalet drzwiowych w 3 parach drzwi (1 para pojedynczych drzwi i 2 pary drzwi podwójnych) drewnem merantii bejcowanym na kolor istniejącej stolarki okiennej oraz wykonanie i montaż listew przyposadzkowych w pomieszczeniu o wymiarach 8 m na 8 m (łącznie listwy na długość około 32 m bieżących). Obłożenie 6 zastrzałów drewnem z jednej z czterech stron stanowi więc niewielką część prac. Oceny tej nie niweluje fakt, że wykonanie prac uzupełniających wiązać będzie się z większym nakładem pracy i kosztów, co jest spowodowane koniecznością ponownego ustawienia rusztowań i zatrudnienia przeszkolonych do prac na wysokościach pracowników. Jednakże sam zakres pominiętych prac stanowi stosunkowo nieznaczną część dzieła i ta okoliczność przesądza o uznaniu, że w swym zasadniczym kształcie dzieło zostało wykonane w terminie. Oceniając realizację dzieła przez pozwanego porównać należy zakres prac wykonanych z zakresem prac, które rzeczywiście nie zostały wykonane w ramach przedmiotowej umowy w oranżerii. Sąd ustalił, iż w wykonaniu postanowień umowy z dnia 24 października 2012 r. wykonawca obłożył drewnem merantii konstrukcję drewnianą, która składa się z 4 słupów, 3 krokwie oraz 6 zastrzałów (z trzech stron). Ponadto obłożył również drewnem egzotycznym bejcowanym na kolor istniejącej stolarki

okiennej – afrozmożja szpalety okienne (14-16 okien) i szpalety drzwiowe (3 pary drzwi) oraz wykonał i zamontował listwy przyposadzkowe (między posadzką a ścianą). Natomiast niewykonanie zobowiązania wykonawcy polegało na niewykonaniu umowy w części tj. w zakresie nieobłożenia drewnem sześciu zastrzałów z jednej strony (z góry). Element ten był dostrzegalny wyłącznie z pomieszczenia umieszczonego nad oranżerią. W pozostałej części dzieło zostało wykonane. W ocenie Sądu, po porównaniu obu zakresów prac (zrealizowanych i niezrealizowanych), uznać należy, że dzieło zostało wykonane w zdecydowanej większości, biorąc pod uwagę zarówno czas poświęcony na jego realizację, jak i ponoszone w związku z tym koszty.

Sąd rozważył również zasadność żądania kary umownej na podstawie § 7 umowy, który stanowi, iż w każdym przypadku braku wykonania przez wykonawcę przedmiotu umowy lub jego części, odstąpienia przez zamawiającego od umowy w całości lub w jakiegokolwiek części z przyczyn za które odpowiedzialność ponosi wykonawca zamawiający jest uprawniony do żądania od wykonawcy zapłaty kary umownej w wysokości 5.000 zł, a ponadto do żądania zapłaty podwójnej kwoty zadatku z § 5 ust. 2 umowy. Sąd uznał, że zaistniały przesłanki jej zasądzenia, które zostały przez powoda w prawidłowy sposób wykazane w toku postępowania dowodowego. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że wykonawca w rzeczywistości nie wykonał wszystkich prac objętych przedmiotem umowy. Braki te zostały dostrzeżone dopiero po rzeczywistym odbiorze dzieła. Jednakże podkreślić należy, że pozwany zrealizował zdecydowaną większość przedmiotu umowy. Jednocześnie sąd miał na uwadze, że pozwany R. M. świadomy usterki dzieła polegającej na nieobłożeniu 6 elementów konstrukcji drewnianej drewnem egzotycznym z jednej strony, nie podjął się prac naprawczych z uwagi na konflikt z zamawiającym odnośnie faktycznie umówionej wysokości wynagrodzenia i zasad jego uiszczenia. Pozwany nie przeczył, że nie doszło do obłożenia zastrzałów drewnem ze wszystkich stron, ani też nie negocjował, że przykrycie drewnem merantii tych części konstrukcji wchodziło w zakres przedmiotowej umowy o dzieło, jednak nie wykonał prac prowadzących do usunięcia tej usterki dzieła. Ocenic więc trzeba, że doszło do spełnienia przesłanek obciążenia wykonawcy karą umowną, o której mowa w § 7 umowy z dnia 24 października 2012 r. Okoliczność, że wadliwość ta jest usterką dzieła i powód mógłby wykorzystać reżim rękojmi (art. 637 k.c.) do zaspokojenia swych praw, nie może być przesłanką odmowy zasądzenia na rzecz powoda kary umownej. Zbieg roszczeń z dwóch tytułów nie stanowi sam przez siebie odmowy uwzględnienia żądania dalej idącego. Po stronie uprawnionego (powoda) zaistniała możliwość wyboru sposobu zaspokojenia jego żądań a wystąpienie wadliwości, która jednocześnie spełnia przesłanki naliczenia kary umownej nie wyklucza możliwości obciążenia wykonawcy zryczałtowaną karą za niewykonanie przedmiotu umowy w części.

Żądanie odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty 5.000 zł za czas opóźnienia spełnienia świadczenia pieniężnego uzasadnia treść art. 481 § 1 k.c. Legitymacja do żądania odsetek istnieje bez względu na to, czy powód poniósł w związku z opóźnieniem pozwanego szkodę i czy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które pozwany ponosi odpowiedzialność. Zgodnie z § 2 art. 481 k.c. w niniejszej sprawie powodowi należą się odsetki ustawowe, jako że stopa odsetek nie była z góry oznaczona. Termin spełnienia świadczenia może być oznaczony (w ustawie lub umowie) albo wynikać z właściwości zobowiązania. W pozostałych zaś sytuacjach świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania (art. 455 k.c.). W niniejszej sprawie, pismem z dnia 23 kwietnia 2013 r. powód wyznaczył pozwanemu termin na dokończenie prac do dnia 5 maja 2013 r. Nie budzi wątpliwości fakt, że pozwany otrzymał przedmiotowe pismo albowiem już w piśmie z dnia 30 kwietnia 2013 r. odniósł się do jego treści. Zatem uzasadnione jest żądanie powoda w zakresie odsetek co do kwoty 5 000 zł od następnego czyli od dnia 6 maja 2013 r. do dnia zapłaty.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w punkcie I i II wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, w punkcie III wyroku, oparto na art. 100 zd.1 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Stosunkowe rozdzielanie kosztów polega na wyważonym rozłożeniu kosztów pomiędzy stronami, przy uwzględnieniu wysokości, w jakiej zostały poniesione oraz stosownie do wyniku postępowania czyli stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia dochodzonych w toku postępowania żądań.

W niniejszej sprawie powód poniósł koszty w wysokości 3.887 zł, na które składają się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 1.470 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2 400 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Natomiast wśród poniesionych przez pozwanego kosztów w łącznej wysokości 2.417 zł wymienić należy: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. W związku z tym, że w niniejszym postępowaniu powód żądał zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego kwoty 29.400 zł, a zasądzona została kwota 5.000 zł, powód wygrał niniejszą sprawę w 17 %, zaś pozwany w 83 %. Po stronie powoda daje to kwotę 660,79 zł, a po stronie pozwanego kwotę 2.006,11 zł. Po wzajemnej kompensacji koszty zasądzone od powoda na rzecz pozwanego tytułem zwrotu kosztów procesu wynoszą 1.345,32 zł, o czym orzeczono w punkcie III wyroku.

Z tych względów sąd orzekł, jak wyżej.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć bez pouczenia:
 - a. pełnomocnikowi powoda;
 - b. pełnomocnikowi pozwanego;
3. kalendarz 14 dni.